

Jezikovni priročniki:

vsebujejo splošne podatke o besedah (kako se pregibajo, izgovarjajo, uporabljajo, ...)

• vsebinski priročniki:

- lastnosti skupnih besed so opisane v besedilu po poglavjih
- (slovnica učbenik, ...)

• abecedni priročniki:

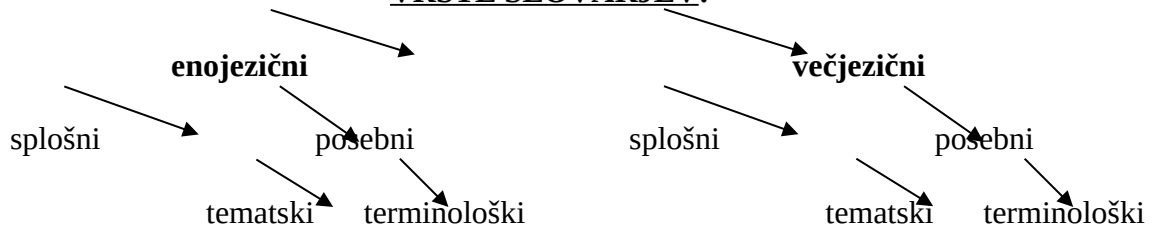
- besede zbrane po abecedi
- (slovar, ...)

⇒ LEKSIKOGRAFIJA = veda o sestavljanju slovarjev

⇒ Vrste slovarjev:

- ločimo med **enojezičnimi** in **večjezičnimi** slovarji
- **srednjega** ali **večjega** obsega
- **splošni** (SSKJ) in **posebni** (pravopis, ...)
- **tematski slovarji** (etimološki, pravopisni, odzadnji, frazeološki, slovar tujk, sopomenski, protipomenski, kratični, vezljivostni slovar, ...) in **terminološki slovarji** (strokovno izrazje)

VRSTE SLOVARJEV:

Uporaba SSKJ:

⇒ GESLO / IZTOČNICA:

- po abecedi razvrščene besede v SSKJ
- zapisano v osnovni obliki (pri sam: v imenoval.ed, pridevik: v moškem sp., ednine ,v imenoval., pri glagolu: v nedol., sedanj.)
- včasih je geslo opremljeno še s naglasom

⇒ SLOVARSKI SESTAVEK/ GESELSKI ČLANEK: v odstavku predstavljeno geslo

⇒ Zgradba geselskega sestavka:

- GLAVA SESTAVKA: od gesla ...□ do vključno slovničnega kvalifikatorja
- ZAGLAVJE:
 - oznaka za besedno vrsto
 - podatki o naglasih & oblikovnih posebnostih, o izgovoru & tonskem naglasu
- POMENSKI DEL:
 - razlaga gesla (z številkami so označeni veči pomeni)
 - ilustrativno gradivo (primeri iz dejanske rabe gesla)
 - gnezdo:
 - frazeološko gnezdo: □, navedeni frazemi, ki vsebujejo geslo
 - terminološko gnezdo: □, navedeni strokovni izrazi iz posameznih strok

⇒ SLOGOVNI/STILINI KVALIFIKATORJI: oznake, ki ponazarjajo v katerih besedilih se uporablja beseda/besedna zveza (npr.: pog., strok., publ., ...)

glava

zaglavje

zmaj in zmaj zmaja m (a; a a)

1. v pravljicah hudobna krilata žival z eno ali več glavami, levjimi kremplji in kačjim repom, ki navadno bruha ogenj: zmaj čuva grad; odsekati zmaju glavo; pastir je premagal zmaja; strašen, velik zmaj; rjove kot zmaj / dvoglavi zmaj 2. kip ali podoba, ki predstavlja tako žival: na mostni ograji so zmaji; slika svetega Jurija z zmajem 3. igrača iz lesenega okvira, na katerega je napet papir, za spuščanje po zraku: zmaj dobro leti; delati, spuščati zmaje; igrati se z zmajem; pisan, velik zmaj / papirnati zmaj 4. ekspr. človek, zlasti ženska, ki silovito napada, navadno z besedami: njegova žena je zmaj; kako si se mogel poročiti s tem zmajem / kdaj bo stari zmaj sklical sestanek šef 5. ekspr. neugnan, zelo živahen otrok: naš mali zmaj je šel spat; kdo bo krotil tega zmaja 6. šport. naprava s krili za letenje, spuščanje po zraku, navadno s hriba v dolino: nad mestom kroži zmaj; leteti z zmajem / letalni zmaj □ ekspr.stanovanjska stiska je stoglavi zmaj zelo huda, neprijetna stvar: publ. njihova vojska je papirnat zmaj nestvarna, navidezna nevarnost; knjiž. peklenski zmaj hudič □ obl. ljubljanski zmaj najvišje priznanje na jugoslovanskem sejmu mode v Ljubljani; zool. letéči zmaj kuščar, ki živi v jugovzhodni Aziji, Indiji in Avstraliji in ima med sprednjimi in zadnjimi nogami kožno gubo za letenje, Draco volans; morski zmaji majhne morske ribe s strupenimi žlezami ob bodicah prve hrbtné plavuti, Trachinidae

pomenski del

razlaga gesla +
ilustrativno gradivo

gnezda:

- : frazeološko
- : terminološko